

Brutyó János és Győri Imre
látogatása
Csongrád megyében

A munkásgyűlés elnöksége. A mikrofonnál: Brutyó János

Tegnap, pénteken Csongrád megyébe látogatott Brutyó János, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke és Győri Imre, a Központi Bizottság titkára.

A vendégek a reggeli órákban Szegeden felkeresték a megyei pártbizottságot, ahol dr. Komócsin Mihály első titkár adott rövid tájékoztatót szűkebb pátriánk életéről, az elért eredményekről, és a megoldásra váró feladatokról. A megbeszélésen jelen volt dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára is.

A vendégek ezt követően a megyei pártbizottság első titkárnak társaságában Makót keresték fel. A városi pártbizottságban dr. Varga Dezső, a városi pártbizottság első titkára és dr. Forgó István, a városi tanács elnöke fogadta őket, majd megtekintették a székesházi nagyméretű elhelyezett nagyméretű gobelint — Plesniy Károly Munkácsy-díjas tanszéke vezető főiskolai tanár alkotását —, amely Makó forradalmi múltját jeleníti meg szimbolizálva. Az alkotás létrejöttének körülményeit Lantos István, a városi pártbizottság titkára ismertette.

A pártbizottság előcsarnokában látható — a helyi II. városkörzeti népfőrbizottság rendezésében — a makói és a marosleleli asszonyok kézimunka-szakkörének kiállítása. Itt Asztalos Ferencné szakkörvezető volt a vendégek kalauza. „Gratulálunk a makói és marosleleli asszonyoknak, lányoknak szorgalmas, művészi munkájához” e sorok kerültek a kiállítás vendégkönyvébe.

Ezután városnéző séta következett, s ennek első állomásaként a Maros Szövetkezeti Áruház, ahol Nagy Gy. József, a Maros menti ÁFESZ elnöke, Róza Lajos párttitkár és Kardos Antal, az áruház vezetője fogadta a vendégeket, akik megtekintették a létesítményt. A forgalmi adatokról Török Péter ÁFESZ-osztályvezető szólt.

A helyi szolgáltatóház Pátyolat-részlegében Tapasztó Jánosné, a szalon vezetőhelyettese ismertette az itt folyó munkát.

A József Attila Könyvtárban Domokos László könyv-

tárvezető számolt be az intézmény munkájáról, majd az ismerkedés során mód nyílt a könyvtár falai között látható kamarakiállítás — mely Herczeg Klára Munkácsy-díjas alkotóművész munkáit mutatja be — megtekintésére is.

A város vezetői a városnéző séta során a helyi centrumában folyó építkezésekről adtak ismertetőt.

Megtekintették a vendégek egy készülő új létesítmény, a helyi múzeum építési munkálatait is. A tájékoztatóból megtudták, hogy az intézményt jövő évben át kívánják adni rendeltetésének. Itt, majd ezt követően az Eszperit Irodalmi Emlékházban is dr. Tóth Ferenc műzeumi igazgató volt a kalauz, bemutatva a jeles létesítmény anyagát, valamint azt az udvari épületet is, amely egykor vendégházként szolgált — rövidebb-hosszabb ideig otthont adva Juhász Gyulának, Móra Ferencnek, József Attilának és másoknak —, és amelyet a József Attila Tsz tagjai társadalmi munkával segítettek helyreállítani. A vendégek ezt írták az irodalmi emlékház vendégkönyvébe: „Gratulálunk a város szép létesítményéhez, amely a múltat őrizi a jövő számára.”

A program következő állomása a makói Lenin Tsz rákosi határterületén üzemelő zöldszárítójának megtekintése volt. Itt Borbás József, a tsz elnöke, Szógi Pál párttitkár és Szilágyi János telepvezető adott ismertetőt, majd az üzem megtekintése következett. A hagyományokból Tóth Imre rakodó, a hagyományos szőlőszarítás Mátó Imréné mázsázó választotta az érdeklődő kérdésekre.

Kora délután a FÉG helyi gyáregységében folytatódott a program. Végül József, a FÉG vezérigazgatója, Balogh István, a makói gyáregység vezetője, Kovács Sándor, a FÉG pártbizottságának titkára és Csonka János, a gyáregységi pártvezetőség titkára fogadta, és kísérték az üzemlátogatásra induló vendégeket, akiknek a forgácsolózásban Nógrádi Tibor üzemvezető és Szebenyi Gyula termelési osztályvezető tájékoztatót az itt folyó munkáról.

Két szocialista brigád naplójába került bejegyzés (Folytatás a 2. oldalon.)

A második 15 éves koncepció

A lakásépítés jövője

Ülést tartott a Csongrád megyei tanács

A Csongrád megyei tanács tegnap, pénteken Szegeden dr. Perjesi László tanácselnök vezetésével ülésezett. A tanácskozáson többek között részt vett Szabó Sándor, a megyei pártbizottság titkára, dr. Soltész László, az Építészeti és Városfejlesztési Minisztérium főosztályvezetője, dr. Kolláth György, a Minisztertanács Tanácsai Hivatalának képviselője, valamint megyénk országgyűlési képviselői. Az ülésen megbeszéltek a városok, járásek állami, társadalmi életének vezető képviselői, a napi-rendhez meghívott vállala-

tok, intézmények, üzemek igazgatói. A testület először elfogadta a vb két tanácsülés közötti tevékenységéről szóló beszámolót, majd megvitatta és jóváhagyta Csongrád megye második tizenöt éves lakásfejlesztési tervének koncepcióját, elemzte a szakmunkásképzés helyzetét és meghatározta a feladatokat. Az előterjesztések között módosította a Csongrád megyei Tervező Vállalat, a megyei víz- és csatornamű vállalat, valamint a moziüzemi vállalat alapítólevelét. Végül interpellációkra került sor.

megye behozna valamit a múltból származó elmaradásokból is. Elsődleges társadalmi feladat a lakáskérdés megoldása, de a tanácsoknak az eddigigélt nagyobb gondot kell fordítani a kapcsolódó létesítmények határidőben történő megvalósítására.

A lakásszükséglet jelenlegi és várható területi megoszlása alapján indokolt, hogy a lakások 70—75 százaléka a városban, s ezen belül 67—69 százaléka Szegeden épüljön. A városi arány magasabb az országos előirányoztnál, ezt azonban megengedhetjük sajátos jellege — hogy öt városban él a megye lakosságának 68 százaléka — indokolja. A koncepció szerint a lakások 45—50 százaléka több szintes, 50—55 százaléka családi ház formájában kerül tétő alá. A meglévő alapterületeken belül szükséges, hogy emelkedjen a több generációs együttélésre alkalmas, több szobás lakások aránya. De emellett biztosítani kell a gyermekes családok a költségvetési gyorsan jussanak lakáshoz. Nagy társadalmi gond, hogy több ezer ember, köztük több mint kétezer fiatal házas albertben él. Epp ezért meg kell találni annak módját, hogy mielőbb lakáshoz jussanak és ez a probléma elsősorban az alberti házaknak létesítésével oldható meg. Itt kollégiumi jellegű épületek, de egyéni szobabérlettel lakhatónak a fiatalok, s idővel a tanács megjelöl, már saját otthonukba helyezné őket.

A család létszámváltozása az élet természetéről veltéjárója. Sem a jelenlegi jogi szabályozás, sem az erre épülő tanács gyakorlat ezt a mobilitást egyelőre nem veszi a szükséges mértékben figyelembe. Jobb lenne a lakásgazdálkodás, ha a lakáscserék több otthon állna a tanácsok rendelkezésére. Tavaly csak 180 esetben valósult meg a lépcsőzetes lakáscsere, pedig erre az igény igen nagy. A lakáselosztási rendszer továbbfejlesztése minden szempontból egyik legfontosabb teendő.

Vélemények, javaslatok

E téma napirendi vitájában igen sokan kértek szót. Dr. Czabarka János (szentesi járás) a közéleti lakásépítés helyzetével foglalkozott. Rámutatott arra, hogy helyes a koncepció, mert igen nagy teret szentel a közéleti fejlesztéseknek. Felvetette, a jövőben még inkább szükséges, hogy a közéleti tanácsok tanácsai bérházakat építsenek. Bódi György (szegedi járás) jól ismerve a fiatalok gondjait, igényeit, az ifjúsági lakásépítéssel foglalkozott. Elmondta, hogy a városban, különösen a pályakezdő értelmiség és az egyedülálló fiatalok helyzete a legrosszabb. Csak nagyon hosszú idő után jutnak önálló otthonhoz. Ennek ellenére, hogy a tanácsok igen nagy erőfeszítéseket tettek a lakáshiány enyhítésére, még mindig a fiatalok legnagyobb gondja a lakáshelyzet. Felvetette a KISZ szerepét, felelősségét a lakásgazdálkodás korszerűsítésében. Kérte, hogy a jövőben a tanácsok még jobban differenciáljanak az igények között, és a leg hamarabb fiatal házasságok munkások költözhessenek új otthonukba. Martonosi Andrásné (Hódme-

adatot kapott a Szeged városi tanács építőipari vállalata és a Szegedi Építőipari Szövetkezet is.

A lakásépítés enyhítését nagyban elősegítheti a korszerű lakásgazdálkodás. A tanácsok végzik ezt a feladatot törvényes keretek között. A jelenleg fennálló rendszer alapjaiban és főbb célkitűzéseiben megfelelő, azonban az eddigi tapasztalatok indokolják a lakásgazdálkodás korszerűsítését, a tanácsok rendeletek jelenlegi igénylési, elosztási, elbírálási, nyilvántartási módszereinek felülvizsgálatát. Az elosztás hatékonyságának növelése érdekében szükség van az igények további differenciálására. Továbbra is szempont a lakáselosztásnál, az egy főre jutó jövedelemhatár, a munkaviszony, a szociális és vagyoni körülmények, és hogy a munkások, a több gyermekes családok az átlagosnál gyorsabban jussanak lakáshoz. Nagy társadalmi gond, hogy több ezer ember, köztük több mint kétezer fiatal házas albertben él. Epp ezért meg kell találni annak módját, hogy mielőbb lakáshoz jussanak és ez a probléma elsősorban az alberti házaknak létesítésével oldható meg. Itt kollégiumi jellegű épületek, de egyéni szobabérlettel lakhatónak a fiatalok, s idővel a tanács megjelöl, már saját otthonukba helyezné őket.

A család létszámváltozása az élet természetéről veltéjárója. Sem a jelenlegi jogi szabályozás, sem az erre épülő tanács gyakorlat ezt a mobilitást egyelőre nem veszi a szükséges mértékben figyelembe. Jobb lenne a lakásgazdálkodás, ha a lakáscserék több otthon állna a tanácsok rendelkezésére. Tavaly csak 180 esetben valósult meg a lépcsőzetes lakáscsere, pedig erre az igény igen nagy. A lakáselosztási rendszer továbbfejlesztése minden szempontból egyik legfontosabb teendő.

A karbantartás és a felújítás is fontos

A második tizenöt éves lakásépítési terv az eddigigélt nagyobb feladatokat állít a felelős szervek elé, ugyanis 1975-től 1990-ig 65—75 ezer lakás felújítását írják elő. Bár megváltozott a lakásépítések bázisa, van a megyében házigyár, de ma már az is kell számolni, hogy egyre kevésbé áll korlátlanul rendelkezésre nyersanyag, energia és a pénz. Ugyanakkor nem állítható meg a régi házak folyamatos anyagi kopása sem.

A korábbiaknál nagyobb hangsúlyt kap a magánérdek lakásépítés, ami jelenleg nem mentes a problémáktól. Sajnos még meglehetősen bonyolultak a hatósági előírások, bár az utóbbi időben egyszerűsítés történt. Nincs elegendő telep és bizonyos kritériumokkal illetendő a jelenlegi hitelszabályozás is. Ah-

hoz, hogy a lakásépítési terv szám teljesüljön, szervezett intézkedéssorozatra lesz szükség. Reálisan számolni kell azaz, hogy Szegeden a magánlakás-építésnél a telek kijelölésekor a környező közutakat is bevonják. A jövőben sem támogatható a luxusmegoldás és meg kell tervezni azt is, hogy a DÉLÉP házigyári termékeit miképp lehet felhasználni a magánlakások építésénél.

Fontos, hogy helyes arány legyen a lakások és a kapcsolódó létesítmények között, mert jelenleg hiányzik a megkövetelhető egyensúly. A második tizenöt éves időszakban nemcsak az az elvárható igény, hogy az iskolák, a bölcsődék, orvosi rendelők, üzletek az új otthonokkal egy időben épüljenek, hanem jó lenne, ha a

zovásárhely) elismerően szölt a vásárhelyi építkezésekről, ám kritizálta a lakásfelújítást, amely gyorsabb is lehetne. Szölt a közvéleményünket is foglalkoztató kérdésekről; az új, a korszerű technológia, a panelépítkezés, miért drágább, mint a hagyományos építési mód. Munkácsy György (Szeged) a műszaki kommunális bizottság észrevételeit tolmácsolta. Hangsúlyozta, hogy az építés útjára felgyorsult, de hogy a jövő célkitűzései megvalósuljanak, új, még korszerűbb technológiára lesz szükség. Beszélt a nagycsaládok elhelyezéséről, a több generáció együttéléséről, ami rendkívül előnyös, csak pillanatnyilag ehhez még hiányoznak a feltételek. Felhívta a figyelmet arra, hogy a lehetőségekhez mérten bővüljön a lakásvas-laszték. Felszólalásában ki-tért a háztömb-rekonstrukció, az emeletárnyítás, a tetőtér-beépítés kérdéseire is. Prágai Tibor, a Szeged megyei városi tanács általános elnöke-helyettese képet adott Szeged dinamikus fejlődéséről, a lakáshelyzet minőségi vál-

(Folytatás a 2. oldalon.)